

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér

Megjelenik minden vasárnap.

Teljesítmény: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

A kiadóhivatal

munkakörét Kéthelyi L.
és Társai könyvnyomdája
vállalván magára, az előfi-
zetések, nyilvántartási és hirdet-
tési díjak és a lap azétül-
désére vonatkozó felszólá-
sok ide intézendők.

Szent István napja.

Kilencz évszázad az emberiség történetében hatalmas idő Sok, temérdek sok keletkezik alatta, s amit az egyik évszázad a haladás és tökéletesség útján befutott, hatványozottan felülmulja a következő. Mégis a létezésnél erősebb az enyészet. Amanak van határa, melyet a kérlelhetetlen lehetőség szab meg, emez örök, megmásíthatatlan törvény, melynek minden földi leny és dolog alá van vetve, köztük — az emlékezet is.

Ha kilenczszáz esztendő múltán mindazonáltal kegyellettjesen borul le a nemzet első királyunk Szent István emléke előtt, legfényesebb tanubizonyosságá az annak, mit jelent e név a magyarnak.

A lángeszű apostol vágta az ösvényt, melyen azóta haladunk. Ami ritka kiválogatottak köze tartozott, kiknek Istentől ihletett munkálkodásuk közt megengedett a jövőbe való tekintés. Mert műve nemcsak kortársainak használt, de valóságos áldásává lett a késő utódoknak is. — Alkotmányosságunk alaposzlopait Szent István királyunk rakta le, s az még ma is azokon nyugszik. A nyers külérőnek

semmiféle köntörfalazása nem voltak képesek ezt a hatalmas alapzatot megdönteni. Jartak itt törökök is, tatárok is, gyilkos fegyvert szegzett ellenünk a szomszéd is, ki nem vetette meg az intrika es egyéb cselvetések galád eszközeit sem, csak hogy porba teperje alkotmányosságunkat; ám a Szent István sziklaszilárd alkotásán még csak réseket se tudott ütni sem az öidöklő harc, sem a legelvetemedettebb Macchiavellizmus.

Erősen, büszkén áll a vár, mit a nagy király emelt, daczolva viharral, ellenségeskedéssel. Az utódok, mikor időről-időre felszabadultak a rossz szellemek lidércnyomása alól, még meg is erősítették, ki is bővítették. — Csak így vált lehetségessé, hogy az emberöltők hosszú láncolata alatt ép-ségben maradhatott a magyar nemzet és a magyar faj, melyek a dicső király iránti hálájukat roják le, amikor lélekemelő ünnepély keretében évről-évre emlékeznek meg a nagy alkotóról

Még ma is, kilenczszáz év után, a legnagyobb nemzeti ünnep Szent István napja. Szent jobbát fényes papi és világi czelebritások kíséretében körülhordozzák az ország szívében, és

Budavárában. S megzendül az ima, az ájtatos hivek ajkai fohászra nyílnak: „Oh, áld meg Isten ezt a népet, melyre annyi sorscsapás nehezedik s epedve várja a költő ígéretének teljesülését, a jobb boldogabb kort.”

Bár szórná az áldást a szent jobb, melyre áhitattal tekintünk! Nem ádáz, embertőlő háborúhoz kérjük segédkezését, de ahhoz a nagy, agyati-ideget sorvartó harcához, melyet a létfenntartás és a hasznos alkotás érdekében lankadatlanul küzdenünk kell Nem ellenséget megsemmisíteni, de gondtalanabbul dolgozni akarunk, hogy önmagunkat és édes hazánkat közelebb hozhassuk a várvavárt boldoguláshoz.

Nagy nemzeti ünnepünkön pihen a kéz, hogy összekulcsolódják a hó kívánságra:

„Adj, Urunk, áldást a kéz nehéz munkájára, adj nekünk erőt és ész, hogy szembeszállhassunk nemcsak ellenségeinkkel, de az egyre tornyosuló életviszontagságokkal is!”

Krónika a hétről.

Amellett a — fájdalom — megszokott dolog mellett, hogy a magyar a külpolitikával nem igen törődik, és hogy kül-

TÁRCZA.

A sugó kinjai.

(Egy színész naplójából.)

(Folytatás.)

A többi közreműködők közi többen megakadnak, csak a fiatal apród végzi szerencsésen bemutatását. Minel inkább közeledik végehez az új darab, annál rosszabbul játszanak. Hirtelendy, ki a tökéletes befejezésnek aggálylyal és borzadálylyal nézett eléje, nem mer a felvonások közé első időben szekrényéből kimászni. A közönség már többször a meg nem elégedés és guny jeleit hallatta, de a szerző, noha halálkinokat szenved, reményét ama nagy-szerű menetbe helyezi, melyben két hírnök jelenik meg lóháton

A menet jó, élén zenekarral.

A lovagok, nők, apródok és zászlóvivők elvonulnak. A közönség el van ragadtatva és tapsolni kezd. A szerző sugárzó szemmel hajol ki páholyából, hogy mutassa, hogy itt tartózkodik az a nagy férfi, ki ezt a menetet kigondolta. Ekkor a hírnökök is jönnek a kuliszákból két fehér lovon nyargalva. A lovag úgy ágaskodnak, hogy por emelkedik a színpadon; szerencsétlenségre Hirtelendynek egy porfelleg száll orrába. Hatalmas tüszentés hangzik a sugószekrényből. Az egyik ló — alkalmasint

még fiatal művész, úgy látszik, ez este csinálja első kísérletét — megijed, bokros lesz és a színház szabóját, ki az egyik hírnököt adja, leveti.

»Mein Gott! Én eltörni a csontjaimat! — így kiált, mindannak daczára beszökik a kuliszák mögé.

A színpadon mindnyájan menekülnek. A közönség rémitően nevet, fütyöl, tapsol; le kell bocsatani a függönyt; vége az előadásnak.

Igazgató, szerző és színészek szünni nem akaró lármát csapnak. A szerző állítja, hogy a színészek rontották el darabját; a színészek természetesen mindent a sugóra tukmálnak.

— Hol a sugó? Hol a sugó?

— Hirtelendy, ön nyomorultán sugott,

— így kiáltanak a művészek; — ön az oka, hogy a szép szomorujáték megbukott.

— De uraim, — válaszol a sugó, — ez az állítás —

— Igaz! — mondja második szerel-

mes, ki a királyt játszotta, — ön nekem ahelyett: »Negerkezett már a megrendelt számára«, azt sugta: »Megérkezett már a megrendelt számára!«

— Ön bokrossá tüszentette lovamat!

— dühösködik az egyik hírnök.

— De kérem, nem tehetek róla, ha az orrom —

— De micsoda dolog ez! A szek-

rényben a szája beszéljen és ne az orra! —

mondja az igazgató — ez a tüszentése

fel havi fizetésébe fog kerülni.

— Ön nélkül — szól a szerző — az én tragédiám fényes sikert aratott volna, ön ragadta el babérjaimat! Igazgató ur, ha ez az ember sugó marad önnél, színháza számára sohasem írok többé tragédiákat.

E szavakkal dühösen elrohan a poeta. A színészek az öltözőbe sietnek levetközni.

Szívében tulajdonképpen senkisémet neheztel a sugóra, mert egy se játszott nagy kedvvel e darabban. Csak az első hősnő jajveszékelt, mert Hirtelendy az örültség jelenetét elragadta tőle.

A sugó egyedül marad az igazgatóval.

— Igazgató ur, valóban haragszik

rám? — kérdi az öreg lehangoltan.

— Hm! Haragudtam! — viszonzá az

igazgató. — El akartam bocsátani; mint-

hogy azonban a költő kinyilvánította, hogy

míg ön a színházamnál van, nem ír új tra-

gédiát számomra, tehát Isten neki, együtt

maradunk.

Az igazgató hintóba száll és haza

kocsikázik.

Hirtelendy pedig ekkép sóhajtozva

hagyja ott a színpadot:

— Most már mondja valaki, hogy lé-

teznek-e nagyobb kinok, mint a sugóéi?

Még a halálos ellenségemnek se kívánnék

sugó lenni.

Szegény Hirtelendy!

Vége.

ügyi politikája jóformán nincsen is, mégis érdeklik országunkat a külső politika nagy eseményei. Most Ischlben, királyunk nyaraló helyén játszódott le a külpolitikának egy nevezetes színjátéka. Az angol király látogatta meg uralkodónkat és a hiradások szerint megállapodott vele a Monarchia keleti politikájára nézve. Olvasva a nagy udvari ünnepélyeket és a fogadtatás részleteit, sajnálattal látjuk, hogy egyetlenegy magyar ember sem volt, azokra hivatalos. Sajnáljuk, hogy ily nevezetes eseményeknél hazánk közjogi önállósága nem nyer kifejezést. Ha a múltban nagyobbára így volt, a jövőre nézve tarthatatlan és országunkhoz méltatlan állapoton kormányunknak változtatni kell.

*

A választási reformról a kormány köréből némi tájékoztatás hallatszik. A reform hir szerint a következő részleteket tartalmazza:

Pusztán az írni és olvasni tudáshoz kötött választói jog nem volna helyes, mert igen soknak tudása csupán neve leírásáig és egyházi imádságos és énekes könyvek nehézkes kibetűzéséig terjed. Ezeknek kulturfoka semmivel sem nagyobb, mint azoké, a kik írni és olvasni egyáltalán nem tudnak. Az írni és olvasni tudás ingatag jogcíménél sokkal helyesebb a választói jogosultságot az elemi iskola sikeres elvégzésének igazolásától tenni függővé. Ez esetben a visszaélések lehetősége csökken, a választók összeírása könnyű és a nemzetiségi viszonyokban mától holnapra eltolódások nem jöhetnek létre. De a mi viszonyaink között még ez sem elegendő biztosíték arra nézve, hogy értéktelen és öntudatlan elemek ne kerüljenek a választók közé.

Föl kell tehát állítani a kettős korlátot mindenikre nézve: az elemi iskola elvégzésének és e mellett az írni és olvasni tudásnak igazolását. Ilyen mérték fölállítására azonnal az állam nyelvén való mellett jogosan megkövetelhetjük, hogy a városokban azonnal az állam nyelvén való írni és olvasni tudás igazolása kívántassék meg, sőt tíz év múlva az egész országban a magyarul írni és olvasni tudás szolgáljon jogcímmel a választói jog elnyerésére, de természetesen csupán a választói névjegyzékbe ujonnan felveendőkre nézve.

Arra a kérdésre, hogy vajjon a választói jog egyedül a műveltségi cenzus alapján nyugodjék-e, szintén nemmel kell felelni.

Az egyjogcímű választási rendszer ugyanis könnyen igazságtalanságokra vezet, értékes elemeket kiszorít és e mellett a jogosultság igazolását megnehezíti, az összeírásoknál pedig visszaélésekre ösztönöz. Tisztán a műveltségi cenzusra alapított választói jog ellen a szociális egyensúly szempontjából is komoly kifogásokat lehet fölhozni. Aránytalanságot teremtene az ipari és mezőgazdasági elem részesevé tekintetében, nagy tulsúlyra juttatná a vagyontalan elemeket a vagyonnal bírók fölé.

Nincs más mód az aránytalanságok kiküszöbölésére és egy, nemzeti és szociális szempontból kielégítő reform megteremtésére, mint ha a műveltségi cenzus szigorított alakja mellett más önálló jogcímeiket is állítunk föl. Ezzel elérjük, hogy

az a két és félmillió ember, a kit választói joghoz akarunk juttatni, csakugyan a nemzet értékes és a közdolgokban való részvételre legalkalmasabb elemeiből fog kikerülni és a nemzeti szociális egyensúly a fölbolulástól megóva marad.

A közigazgatási bizottság ülése.

A nyári holt szezonba, az augusztusi esőndességbe teljesen beleillik a közigazgatási bizottságnak ezen a héten tartott rendes ülése. Szerdán délelőtt volt az ülés a vármegyeház dísztermében, a hol bizony kevés számmal jelentek a bizottság tagjai. Legtöbben odavannak nyaralni, üdülni. Nyolcz-tíz tag táviratban mentette ki elmaradását. Még a tisztikar tagjai sem jelenhettek meg teljes számban, mert többen közülök szabadságon vannak, ezeknek az ügydarabjait aztán a többi tisztviselők referálták.

Az ülést 9 órakor nyitotta meg *Kapotsfy* Jenő főispán a közigazgatási bizottság elnöke. Napirend előtt senki sem kívánt szólni és így nyomban megkezdték a referensek előterjesztéseiket.

A szabadságon levő alispán helyett *Plachner* Sándor főjegyző terjesztette elő a közigazgatási bizottságnak a belügyminiszterhez küldendő föléves jelentését, a melyet a bizottság elfogadott. E jelentés foglalkozik a felsőbbi parcellázás ismeretes ügyével is és arra kéri benne a belügyminisztert, hogy akadályozza meg az ilyen rendszertelen és laikusok által vezetett parcellázást, készítsen a belügyminiszter törvényjavaslatot, hogy a parcellázásokat törvényhozásilag korlátozzák és minden parcellázás csak kormányhatósági engedéllyel történjék a földmívelésügyi kormány ellenőrzése mellett.

Szaplonczay Manó dr. királyi tanácsos, vármegyei tisztifőorvos jelentette, hogy az általános közegészségi viszonyok a vármegyében július hónap folyamán igen jók voltak. A legtöbb megbetegedést a légző és emésztő szervek hurutos bántalmái okozták. A hevenyfertőző betegségek közül járványszerűleg egyik sem uralkodott, szörványosan jelentkezett a ronsoló toroklob, vörheny, kanyaró, hasihagyomány, hökkhurut és gyermekági láz.

Hajnal József törvényhatósági kir. állatorvos jelentése szerint vármegyénkben az állategészségügyi állapotok kielégítőek voltak. Lép-fene 18 községben pusztított és az állatállományban kárt is okozott, de a hónap végére már szünőben volt a baj. Sertésvész kilencz, sertésorbáncz egy községben fordult elő. Veszétséget észleltek négy községben, hólyagos kiütést ugyancsak négy község állatai között. Július végével tíz szarvasmarha hullott el gerinczagygyulladás következtében.

Solymásy Ágoston kir. pénzügyigazgató jelentést tett a megyeheli adófizetésekről. E jelentés szerint július hónap folyamán állami egyenes adó fejében 112,963 korona 56 fillér folyt be, vagyis 12000 koronával több, mint a múlt esztendő júliusában.

Débold Béla kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke a vármegye közutairól tett jelentést. Ugy az állami, mint a törvényhatósági közutak kifogástalan állapotban voltak a múlt hónapban, amikor az épülő új utak közül az igal-szilli teljesen, az igal-batái közut részben elkészült, de előbbre juttat az építésben a szigetvár-nagybajomi közut kadarkuti átkelési szakasza, az andocs-boglári, pusztakapoly

—szántódi, nagyatád—babócsai, nagyatád—lábodi közutak, a barsci átkelési szakasz, továbbá a bonnyai és a somogyvári vasuti állomáshoz vezető utak.

Kulin Sándor királyi ügyész helyett *Schlachta* Jenő kir. ügyész tett jelentést arról, hogy július végével a kaposvári fogházban 62 jogerősen elítélt férfi, 9 nő volt, továbbá felebezés alatt álló 4 férfi, 2 nő, vizsgálati fogházban 34 férfi és 8 nő.

H I R E K.

— **Uralkodók találkozása.** Edward angol király a héten meglátogatta uralkodónkat. A két államfő a legszívélyesebben üdvözölte egymást és szerdán hosszabb automobil kirándulást is tett. Az udvari ebéden mindkét uralkodó pohárköszöntőt mondott, melyekben hangsúlyozták a köztük és államaik közt fennálló barátságos viszonyt, melyet a jövőre is fentartani remélnek.

— **A hadgyakorlatok vezérei.** A hadgyakorlatok hadsereg-gyakorlat jellegével fognak birni. Az alakítandó két hadsereg vezetői *Fiedler* Nándor és *Albóri* Jenő báró tábornagy-csapatfelügyelők lesznek, a kik ezidén első ízben viselnek ilyen tisztet egy, bár egy a csapattestek, mint a legénység száma tekintetében fel hadilétszámból alakított hadsereg élén.

— **Elhunyt püspökök.** A múlt héten két püspöki szék üresedett meg. Az egyik halott *Szmrecsányi* Pál nagyváradi róm. kath. püspök, a ki már hosszabb ideje betegeskedett, míg a halál megváltotta szenvedéseitől. A másik halott *Popea* Milos karánsebesi gör. kat. püspök, a ki székhelyén hunyt el.

— **A szent István-napi utazások.** A szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nevezett vasut, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól, az üzemükben álló helyierdekü vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve mintegy harmincz százalékkal mérsékelt áron menettérti jegyek adatnak ki Ezen menettérti jegyek folyó évi augusztus hó 18—20. napjain — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre érkező — valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadatni. E menettérti jegyek öt napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az ötödik napon éjfélok lejár; megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak folyó évi augusztus 20-án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén e jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet, sem jövetkor nincs helye. Gyermekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **Segítség a takarmányhiány miatt.** Az egész ország állattenyésztésére nagy veszedelmet hozott az idei takarmányhiány, amely a gazdaközönségünknek igen nagy károkat okozott. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter most minden eszközzel iparkodik segítségére sietni a szorongatott gazdáknak és a takarmányhiány miatt sújtott gazdáknak kormánytámogatást ad. *Pirkner* János dr. miniszteri tanácsos, országos állattenyésztési főfelügyelő szerdán Kaposváron járt és Somogyvármegye gazdasági egyesületének igazgató választmánya ebből az alkalomból szerdán délelőtt fel 12 órakor *Hoyos* Miksa gróf elnöklésével a vármegyeháza dísztermében ülést tartott, amelyen jelen voltak: *Hoyos* Miksa gróf elnök, *Pirkner* János dr. min. tanácsos, *Kapotsfy* Jenő főispán, *Bogyai* Emil gaz-

dasági egyesületi titkár, Pallavicini Ede örög, Makkfalvy Géza, Somssich Andor, Somssich László gróf, Kovács Sebestény Gyula, Vámos Károly dr. és Plachner Sándor vármegyei főjegyző. — Pirkner János dr. közölte a választmánnyal, hogy a földmívelésügyi kormány a gazdasági egyesület közbejöttével kormánysegélyben részesíti azokat a somogyi állattenyésztő kisgazdákat, akiket a takarmányhiány mélyében sujtott és a kiknél az állattenyésztésük veszélyeztetve van. A kormánysegély két éven át kamatmentesen adott kölcsönökből áll és a kormány esetleg elengedi a kölcsönvett tőke bizonyos perzentjét is. Ezen kívül a kormány takarmánycikkeket olcsó árban ad a gazdáknak és a vasuton is igen nagy kedvezményekben részesíti őket. — A gazdasági egyesület igazgató választmánya örömmel fogadta a miniszter küldöttének kijelentéseit, mert a kormánysegély igen sok somogyi gazdát ment meg a kétségbeeséstől.

— **Új közutak.** Julius hó folyamán több törvényhatósági közut építését fejezték be, így az igal szilli és az igal batéi utak egy részét. Jelenleg építés alatt áll: a szigetvár-nagybajomi közut kadarkuti átkelési szakasza, az igal-batéi ut egyrész, az andocs-boglári, a pusztakapoly-szántódi, a nagyatád-babócsai, a nagyatád-lábodi közut, a barcsi átkelési szakasz és a bonnyai, valamint a somogyvári vasútállomáshoz vezető ut.

— **Meghívó.** A nagyatádi önkéntes tűzoltó testület Somogyvármegye Tűzoltó Szövetségének Nagyatádon tartandó közgyűlése alkalmával 1908. év augusztus 23-án az új szertár felszentelésével egybekötött ünnepélyt és nyárimulatságot tart. A közgyűlésnek, a versenyek s a szertár felszentelésének, valamint a mulatságnak sorrendje a következő: 1. Reggel 5 órakor: ébresztő. 2. D. e. 7 órakor: tűzoltó (egyéni és testületi) versenyek a Széchényi-téren. A szövetség által előírt rendelkezés értelmében. 3. D. e. 10 órakor: közgyűlés a »Korona« vendéglő nagytermében a szövetség által megállapított tárgysorozattal. Ugyanott szolgálati érmek és versenydíjak kiosztása. 4. D. e. fél 12 órakor: az új szertár felszentelése. 5. D. u. 1 órakor: társasbéd a »Korona« vendéglőben. (Egy teríték 2 K 40 f.) Este fél 9 órakor: a »Korona« vendéglő nyári helyiségében nagyszabású tűzijátékkal s tűzoltói élőképkel egybekötött zártkörű táncmulatság.

— **Lődijazások.** A földmívelésügyi miniszter 700 koronát adott a vármegyének lődijazásokra. A díjakat Kaposvárott a Honvédtéren augusztus 23-án délelőtt 9 órakor tartandó lődijazáson osztják ki és pedig öt 3 éven fölüli kanczacsikó tulajdonosa kap 100—100 koronát, a 2 éven alóli kanczacsikók három legszebbje 40, 30 és 20 korona díjat kap, míg az egy éven fölüliek 30, 20 és 10 korona jutalmat kapnak. Ezeket a díjakon kívül a gazdasági egyesület oszt ki díjakat.

— **A szennal választás.** A szennai törvényhatósági bizottsági tagválasztás ellen Berger Vilmos, a kisebbségben maradt jelölt, két ízben is felebbezéssel élt. Az igazoló választmány érdemben nem is tárgyalta a felebbezést, mert az a felfogás ju-

tott a választmányi ülésen érvényre, hogy a választást csak szavazónak van joga felebbezni. Ennek folytán az igazoló választmány Marton Gyula dr. mandátumát igazolta. Ezellen Berger Vilmos a bíráló-választmányhoz apellált. A bíráló-választmány tegnapelőtti, Kapotsy Jenő főispán elnöklété alatt tartott ülésében foglalkozott az előterjesztéssel, azt elutasította s Marton Gyula drt. véglegesen megválasztott törvényhatósági bizottsági tagnak mondotta ki.

— **A közbiztonsági szabályrendelet.** A város képviselőtestülete ezelőtt vagy másfél esztendővel módosította a városi közbiztonsági kezelésére vonatkozó szabályrendeletet. E módosítás egyik legfontosabb része azt célozta, hogy vidékről ne lehessen könnyű szerrel húst behozni. Kaposváron ugyanis egészen szokássá vált, hogy a közeli falvakból leölt állatok húsát behozták. A város képviselőtestülete úgy vélte ezt megakadályozni, hogy kimondotta, hogy a vidékről behozott leölt állatok után is a vágóhídi díj lefizetendő. Ezt a módosított szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez, aki azonban a módosításokat nem hagyta jóvá, mert törvénybe ütközök s utasította a várost, hogy a városi m. kir. állatorvos közreműködésével és a fennálló törvényeknek megfelelően módosítsa a közbiztonsági szabályrendeletet.

— **Hirtelen halál.** Pénteken délelőtt nagy riadalmat okozott a Fő-utcán egy hirtelen haláleset. Lukics Ferencz lakatosmester a Fő-utca 25. számú ház előtt hirtelen rosszul lett és összeesett. Nyomban óriási csődület támadt, orvosért futottak és Weisz Albert dr. városi orvos hamarosan megérkezett, de csak a beállott halált konstatálhatta. — Lukics halálát szívészélhűdés okozta.

— **Póttartalékosok bevonulása.** A honvéd póttartalékosok egyrész a mezőgazdasági munkában való elfoglaltsága miatt a legújabb rendelkezések értelmében ősszel teljesíti a katonai szolgálatot. Ezeket a póttartalékosokat — számszerint mintegy hétszázat — most hívták be a fegyvergyakorlatra. A behívott póttartalékosok hétfőn, e hó 17-én tartoznak jelentkezni s a fegyvergyakorlat ideje alatt a Szántó-laktanyában nyernék elhelyezést.

— **Utazó detektív.** A budapesti rendőrség egy detektívet küldött a budapest-kaposvár-fiumei vonalra, a kinek az lesz a feladata, hogy az utazó zsebtolvajok, sipisták és körözött emberek után nyomozzon. Ezentul Budapest és Fiume között a vasuton állandóan szolgálatban lesz egy detektív.

— **Rózsa János** vegyészeti ruhatisztító üzlete rohamosan fejlődött és nőt nagygyává, hogy ma már Kaposvárnak egyik legnagyobb és legkeresettebb üzlete. A gyárban szünet nélkül folyik a munka; az üzlethelyiség a Fő-utca egyik legszebb pontján telve megrendelők és szállítókkal! Ma már nem csak Somogy s a szomszéd megyék, Slavónia, de Erdély, sőt Lengyelországból is felkeresik. A főváros a nagy szállítások mennek. Eszéken egy fiók-intézete van ma már a gyárnak szinte virágzó állapotban, nagy keresettséggel. A tollisztító gép kifogástalanul dolgozik. A moeskos, egészségtelen toll helyett kapsz néhány óra alatt hófehéret,

tisztát. A közegészségnek egyik legnagyobb vívmánya. Márffy, Dóri és számtalan családtól nagy toll-szállítmányok érkeztek időnként. Lengyelországból a Berzsényi és Ritzinger családoktól kocsikkal hozták az úgyruhát és este már hazavitték tisztán, fehérén, a legszebb elismerő levelekkel jutalmazva. A legdrágább csipkék nehéz és könnyű szövetek, asztaineműek, pokróczok kerülnek ki a gyárból. — Most pedig nyár feltén oly óriási a megrendelés, hogy a gépek folyvást zakatoznak, gőzölnék. Az ürdögös masina úgy dobálja, fujja magából a tollat, pelyhet, mint mikor a vihar ragadja hópehelyt. Érdemes már ez maga a megtekintésre. A gyár pedig maga büszkesége nemcsak Somogyvármegye, de a Dunántulnak szintén. És mindezt egy világhírt, nagy szorgalommal bíró ember teremtette néhány év alatt, Rózsa János.

— **Pesti Hirlap.** A legelterjedtebb politikai napilap a Pesti Hirlap, amelyről tehát joggal mondhatni el, hogy legkedvesebb lapja a közönségnek. Három évtized óta hirdeti a színmagyar radikális nemzeti politikát, teljesen függetlenül pártotól és kormányoktól Nagy elterjedését első sorban ennek köszönheti. De ezenfelül annak is, hogy mint a legnagyobb magyar napilap oly változatos tartalommal jelenik meg naponként, amely magában alkalmas a magyar közönség fokozottabb érdeklődésének felkeltésére. E tekintetben a „Pesti Hirlap“ nem riad vissza sem szellemi munkától, sem a legmesszebbmenő anyagi áldozatoktól, az lévén célja, hogy egy oly lapot adjon olvasói kezébe, mely úgy irndalmi, mint la, technikai szempontból a legmagasabb igényeket is kielégítse. A július 1-én kezdődő új évnegyedben két nagyon érdekesítő regény fog a Pesti Hirlapban megjelenni; sport-és sakk-rovata, valamint elismerten kitünően szerkesztett hírvovata lehetőleg még bővebb lesz, távirati tudósításaiban a világ összes nagyobb eseményeit azonnal közli; az Esti Levelek, Szerkesztői üzenetek, Kis Komédiák és Vegyesek rovata régi kedvence az olvasóközönségnek és fő vonzóereje a lapnak. Aki egész éven át előfizetője a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számot tarthat a Pesti Hirlap nagy képes naptárára (karácsonyi ajándéknak) és kedvezményesen áron rendelheti meg a Divat-szalonn című kitünő divatlapot. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 1 korona, 2 hóra 4 korona 8 fillér, egy hóra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A vagyon és elvezete.

Csakugyan főtényezői-e a földi létnek a magas állás és gazdagság, melyek nélkül boldogságot és megelégedést itt alant el nem érhetünk? Csaknem hinnünk kell ezt, ha az emberek tevékenységére, ifjusági tervelgetéseire és azokra az elvekre tekintünk, melyek szerint gyermekeiket nevelik. Mily sürgős-forgás, mily tudulás, s miért? — Egyedül vagyon-szaporításért. A kereskedő a maga és övéi vagyonát teszi kockára, hogy kétannyt nyerjen. Föld-

Mit igyunk ?

hoey egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

Á G N E S -

forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Agnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyuviz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitünő szere a legkülönbébb **gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek, 26 év óta** bizonyosodott, hogy még **ragályos betegségektől** is mint typhus, kolera, megkímeltettek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai **Agnes-vízzel** éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltiteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olesőbb; hogy az **Agnes-forrás** vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokknn lerakatok szerveztették, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét **ingyen kapható.** **Forráskezelőség.** kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

Kedveit borviz!

mivelő és mesterember nem ismernek nyugal-
mat, csak hogy jövedelmüket szaporítsák. A
hajós a világtenger család hullámaira ereszke-
dik és törekény járóműveken küzd az elemek
romboló dühe ellen. Aranyért minden eladó
még az élet is; mintha többet érne e nyomor-
ult ércz, mint Istennek bármely más terem-
ménye.

S mivel bírnak, ha az élet munkagondok
és aggodás között lefolyt, a gazdagság be van
szerezve és az öregség küszöbére eljutottunk?
Mi hasznát vesszük e holt kincseknek, ha
erőnkől kifogytunk? Visszavarázsoljuk-e az
érettök feláldozott ifjúságot? Ősz hajunk fehé-
ségét megsötétítik-e? Öntenek-e friss életerőt
ereinkbe? Meghosszabbítják-e létünket csak egy
órával is? Nem; rendszeren akkor jutunk el
hosszas fáradságaink végcéljához, mikor már
annak gyümölcseit nem élvezhetjük. Örülünk
a sikernek, mikor végbucsut kell attól vennünk.

S mi haszna a halomra gyűjtött dús va-
gyonnak? Tehetünk-e többet, mint testünket
fedezni, éhségünket csillapítani, szomjunkat
enyhíteni? Nem, mert azt tettük egész életün-
kön át, habár csekélyebb költséggel is. De
vajjon jobban izlik-e a drága falat, mint egy-
kor az egyszerű eledel, mikor asztaltársunk
még a fiatalság, egészség, munkásság és meg-
elégedés voltak? Melegebbet tart-e a fényes
ruha, mint azelőtt az egyszerű, melyben vész-
szel és idővel daczoltunk? Vagy nagyobb ér-
demeket szereztünk-e magunknak az emberiség
és istenség érdekében azzal, hogy többel bi-
runk, mint százezrek polgártársaink közül?
Tiszteletreméltóbbak és valóban tiszteletb-
b vagyunk-e csakugyan most, midőn mások nem
erényeink, hanem pénzünk miatt szemünkbe
hizelegnek, míg elfordulva kikacagnak? A vég-
gén ki élvezte legjobban az életet? Az-e a ki,
hogy megelégedett és vidám lehessen, ötven
hosszu évet töltött aggodás és veszélyek között,
vagy pedig az, ki, nem gondolva gazdagsággal,
azon kezdte, hogy ötven éven át meg-
elégedett és vidám volt?

Mily rémitő örvény, mily borzasztó,
minden életörömet csirájában elfojtó szenvedély

az, mikor valaki hiszi, hogy gazdagság nélkül
boldogság lehetetlen!

Nem nagy vagyon birtoka, hanem a va-
gyon helyes élvezete — legyen e vagyon nagy
vagy kicsiny — tesz gazdaggá. Ugy tartják,
hogy szerezni művészet. Erre tanítják a szülők
gyermeküket, mintha ez volna legfontosabb
tényezője az életnek. De a megszerzettet he-
lyesen élvezni, még nagyobb művészet. Aki
ezt nem tudja, arra nézve a szerzemény any-
nyi, mintha nem is volna.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Wurm Vilmos divatáru raktára Kaposvárott a megyeházzal szemben.

Dús választék idényszerű ruha-
kelmék és selymekben, férfi és női
fehérműek, menyasszonyi kelengyék,
szőnyeg, függöny, ágy- és asztalteri-
tők. Ujdonságok női felöltőkben, eső-
ernyőkben. Szörme boák és karman-
tyuk. — Elismert szolid kiszolgálás.

Szabott árak!

Gimbalmot
ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneaka-
démia házi hangszer-
készítőjétől árjegyzé-
ket nem hozatott
Budapestről Király-
utcza 57.

Minden hangszerről
árjegyzék külön kérendő.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Kéthelyi L. és Társa
könyvnyomdája
Kaposvár.

Ugyanitt egy
tanuló leány
felvétetik.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon ol-
tott elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelős-
ség mellett szállítok következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövi-
dinka, Nemes kadarka, Furmint, Slanka-
menka, Burgond, Oporto, Mézész-
fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Mus-
kotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasse-
lass, Passatuti.

1000 db. sima zöldoltvány	80	kor.
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180	„
1000 „ „ II. oszt.	140	„
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16	„
1000 „ „ II. oszt.	9	„
1000 „ gyökeres I. oszt.	30	„
1000 „ „ II. oszt.	18	„
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200	„
1000 „ „ II. oszt.	140	„

Előlegül az ár egynegyed részét bekülden
sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár
szerint szállítok.

Tisztelettel
Sárkány József
Gyöngyös, (Hevesm.)

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító és gőzműfestő
gyára.

Kaposvár, Fő-utcza 31. sz., saját házában.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

**plissirozó, guvrirozó, vegyészeti ruha-
tisztító és gőzműfestő gyárát,**

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból
felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok,
intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-kal növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Hónig József divatáruháza

Kaposvár, Korona-utca 10.

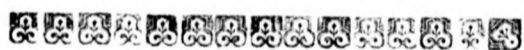
Különlegességek saját készítményü
valódi

angol zephir ingekből,
női ingblousokból.

Kész gyermekruhák és kötények.

Kész női fehérműek,
vászon- és sifon-raktár

Fürdőruhák nagy választékban.

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb ká-
vét — vagy pedig olcsóbban tud ká-
vét szállítani mint

Fratelli Deisinger

fiumei cég

B U D A P E S T E N

a királyi bérpalotában.

Hirdetéseket

legolcsóbb árban felvesz
a kiadóhivatal.

Nagy mellékkereset

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vi-
dégi ügynököknek, kik részvé-
nyeknek részletfizetésre való el-
adásával kívánnak foglalkozni.

Általános Bank Részvénytársaság

BUDAPEST,

Erzsébet-körút 30. szám.

PÉNZKÖLCSÖN!

20.000.000 korona áll rendelkezésére
1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró
köztisztviselőknek, katonatiszteknek és
nyugdíjasoknak csak kötelezvényre. —
Váltó nem kell! — Megkeresésnél köz-
lendő: életkor, törzsfizetés és szol-
gálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre és jó helyen fekvő, értékes
bérházakra, 4 százalékos 10-60 évig
terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag.
Válaszbélyeg.

Országos Hitel-
és Kölcsönöszerző Vállalat

BUDAPEST,

VI. ker., Izabella-utca 67. szám.

Telefon: 101-28.

100.000 db.
készlet.

Szegfű és Rózsa

100.000 db.
készlet.

Skorka János rózsá- és szegfűteleptulajdonos ajánl direkt
külfországoóól beszerzett

óriás viragu Rem-szegfűket es nyakba nemesített Bokor-rózsákat.

E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben min-
denféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett
cserepekben nyíl rózsákat, szegfűket, jáczintokat stb. a legol-
csóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfűmagjaimról szól név-árlappal készséggel
szolgálók.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsá- és szegfűtelepe
B.-Szarvason.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS

KAPOSVÁR, Erzsébet-ut, 12. szám. (Piacz-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe aján-
lani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemet,

melyet helyben, Erzsébet-ut 12. szám alatt (Piacz-tér), nyitottam és
a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket, egy-
szintén bőrönd, vadászati és bőr-diszmu árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek

SZÉKELY ÁRMIN FIAI polgári és egyenruha szabók.

A m. kir. államvasutak,
a cs. és kir. közös hadsereg,
a m. kir. honvédség
szerződéses egyenruha szállítói

Kaposvár.

Készítenek finom polgári öltönyöket, telöltöket, minden fegyvernembeli egyenruhákat.

Raktáron tartják a legfinomabb szöveteket, kitűnő minőségű férfi- és fiu-ruhákat, bundáskabátokat, utazóbundát, kalapot, sapkát.

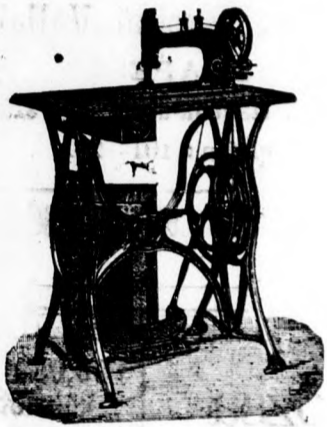
Tűzoltó egyenruhák önkéntes testületek részére előnyös árban és előnyös fizetési feltételekkel.

☛ Bizományi raktár a hirneves gácsi lópokróczokból. ☛

BIRÓ ADOLF

SINGER ÉS TÁRSA varrógép és kerékpár bizományi üzlete
KAPOSVÁR, Főutca 25,

☛ a Somogy megyei Takarékpénztárral szemben. ☛

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Kaposvárott, Főutca 25. sz. alatti

varrógép és kerékpár bizomány

üzletemben SINGER-féle és egyéb gyártmányú különféle varrógépeket, kerékpárokat, varrógép és kerékpár alkatrészeket, továbbá mindennemű sportcikkeket nagy választékban tartok raktáron és jutányos áron bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Dus választéku raktáram szíves megtekintését kérve, azon reményben, hogy támogatásukat mihamarább kiérdemelni szerencsés leszek, vagyok kiváló tisztelettel

Biró Adolf

Kaposvár, főutca 25.

Somogyvármegye legnagyobb

női kalap és divatruháza

FEKETE LAJOS

Kaposvár,

Főutca 8, Kemény palota.

Nagy választék diszített és diszitetlen női és gyermek szalma, csipke és utazó kalapokban.

A híres Turul cipőgyár főraktára.

FIUMEI

kavé és tea behozatal raktar.

Tulajdonos Rácz József,

Kaposvár, Erzsébetut 7. Piacztér.

Kavé

Tea

Rum

Csokoládé

Cacao

Czukorka

Borok

Olcsó árak.

SCHLESINGER ALBERT ÉS JÓZSEF

fakereskedők és gőztéglagyárosok Kaposvárott

a nagyérdemű közönség becses tudomására hozzák, hogy ujonan épült és berendezett

GŐZTÉGLAGYÁRUKBAN

kitűnő minőségű hornyolt cserepet, párkány-, szin-, járda- és ékteglát, szárazan préselt kerámitot és alagesöveket állítanak elő,

mely felsorolt anyagokat ugy helyben, valamint vidékre a legpontosabban szállítják.

Megrendelhető:

☛ a Kaposvári Kereskedelmi és Iparbanknál. ☛